

Evangélikus hit- és erkölcsstan

helyi tanterv

a 9–12. évfolyam számára

Tartalomjegyzék

BEVEZETÉS	3
9. ÉVFOLYAM	5
ISTEN-ÉN	5
ÉN.....	5
EMBERI KAPCSOLATAIM	6
EGYHÁZ.....	7
TÁRSADALOM.....	8
TEREMTETT VILÁG ÉS TÁRGYI KÖRNYEZET.....	9
VILÁGVALLÁSOK, VALLÁSI JELENSÉGEK	9
MINIMUM-KÖVETELMÉNYEK	10
10. ÉVFOLYAM	11
ISTEN-ÉN	11
ÉN.....	11
EMBERI KAPCSOLATAIM	12
EGYHÁZ.....	13
TÁRSADALOM.....	14
TEREMTETT VILÁG ÉS TÁRGYI KÖRNYEZET.....	15
VILÁGVALLÁSOK, VALLÁSI JELENSÉGEK	16
MINIMUM-KÖVETELMÉNYEK	16
11. ÉVFOLYAM	17
ISTEN-ÉN	17
ÉN.....	17
EMBERI KAPCSOLATAIM	18
EGYHÁZ.....	19
TÁRSADALOM.....	20
TEREMTETT VILÁG ÉS TÁRGYI KÖRNYEZET.....	21
VILÁGVALLÁSOK, VALLÁSI JELENSÉGEK	22
12. ÉVFOLYAM	24
ISTEN-ÉN	24
ÉN.....	24
EMBERI KAPCSOLATAIM	25
EGYHÁZ.....	26
TÁRSADALOM.....	26
TEREMTETT VILÁG ÉS TÁRGYI KÖRNYEZET.....	27
VILÁGVALLÁSOK, VALLÁSI JELENSÉGEK	28
EGYÉB	29

Bevezetés

A TANTÁRGY ÓRAKERETE:

<i>Évfolyam</i>	<i>Heti órakeret</i>	<i>Éves órakeret</i>
9.	2	70
10.	2	70
11.	2	70
12.	2	60

A TÉMAKÖRÖK ÓRASZÁMA ÉVFOLYAMONKÉNT

Témakör neve	9.	10.	11.	12.
Bevezető órák	0	0	0	0
Isten-én témakör	8	8	6	5
Én témakör	10	5	9	10
Emberi kapcsolataim témakör	11	14	13	7
Egyház témakör	15	7	8	10
Társadalom témakör	8	7	11	7
Teremtett világ és tárgyi környezet témakör	3	10	12	10
Világvallások, vallási jelenségek témakör	7	7	6	7
Összefoglalás, számonkérés	8	12	5	4
Összes óraszám:	70	70	70	60

A tantárgy helyi tantervét kidolgozta:

Kiskunhalas, 2023.09.01.

.....
Honti Irén
evangélikus lelkész

A tantárgy helyi tantervét véleményezte, a nevelőtestület számára elfogadásra javasolta:

Kiskunhalas, 2023.10.02.

.....
Szabó Ferenc
intézményvezető

Jóváhagyta:

Kiskunhalas, 2023.

.....
fenntartó

9. évfolyam

Isten-én

TANULÁSI EREDMÉNYEK

- A tanuló fedezze fel, hogy a Hegyi beszéd a jézusi közösség életszabályait tartalmazza, s ily módon alapvető tanítást ad az Isten-ember kapcsolatra nézve.
- A tanuló ismerje meg, hogy mit jelentenek a törvény, imádság, jelenlét, gondviselés fogalmai, s lásson ezekre konkrét példákat

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Hegyi beszéd – a jézusi közösség életszabályai
- A kereszteny ember jelenléte a világban.
- A kereszteny ember élete a törvény szerint.
- A kereszteny ember kommunikációja Istennel.
- Isten gondviselése.

FOGALMAK

életközösség, törvény, jelenlét, imádság, Miatyánk, gondviselés

TANTÁRGYKÖZI INTEGRÁCIÓ

- Történelem: törvények a történelem során
- Irodalom: írók, költők imádságai, vallomásai

BIBLIAI ALAP

- Kik a boldogok? (Mt 5,1-12)
- Só és világosság (Mt 5,13-16)
- A törvény magyarázata (Mt 5,17-48)
- Az imádkozás (Mt 6,5-8; 7,7-11)
- Miatyánk (Mt 6,9-13)
- Isten gondviselése (Mt 6,25-34)
- Aki kősziklára épít (Mt 7,24-29)

Én

TANULÁSI EREDMÉNYEK

- A tanuló képes legyen felismerni, megnevezni és tudatosítani saját érzéseit, tudja kezelni a hiányállapotból fakadó problémákat.
- Fejlődjön problémamegoldása és problémakezelő képessége a bibliai tanítás megismerése során.
- Ismerjen meg jézusi gyógyítástörténeteket, és a Biblia ehhez kapcsolódó tanítását.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Milyen korlátok közül kellene kilépnem?
- Hitetlenség és hit.
- Bizalmatlanság és bizalom.

- Reménytelenség és remény.
- Halálfélelem helyett hit.
- A valódi biztonság.
- Korlátaimon túllépve.

FOGALMAK

betegség, gyógyítástörténet, hit, bizalom

TANTÁRGYKÖZI INTEGRÁCIÓ

- *Művészetek és irodalom:* az érzések kifejeződése különböző művészeti és irodalmi formákban

BIBLIAI ALAP

- Jézus meggyógyítja a bénát (Mk 2,1-12)
- A kapernaumi százados szolgája (Mt 8,5-13)
- Bartimeus (Mk 10,46-52)
- Jézus beteget gyógyít szombaton a Betesdánál (Jn 5,1-18)
- Jairus leányának feltámasztása (Mk 5,22-24.35-43)
- A gazdag ifjú (Mk 10,17-27)
- Magvető (Lk 8,4-15)
- Ötezer ember megvendégelése (Mk 6,30-44; Jn 6,1-15)

Emberi kapcsolataim

TANULÁSI EREDMÉNYEK

- A tanulónak fejlődjön a konfliktust kezelő és megelőző képessége, kapcsolati kultúrája.
- A tanuló ismerje fel, hogy társas lény, s értse meg mit jelent ez a mindennapjaira és egész életére nézve.
- Lássa meg a közösségformáló erőket és folyamatokat az ösgyülekezet életén keresztül, s tudja összehasonlítani azokat jelenlegi közösségi tapasztalataival.
- Tudja összevetni a mai közösség problémáit és értékeit Jézus tanításával.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Ki a barátom? Kivel alkotunk közösséget?
- Közösség fogalma, szerepe, feladata.
- Jézus elhívásai és első tanításai a közösségről.
- A közösségben megjelenő értékek: a közösség áldásai, a közösség összetartó és védelmező ereje, szeretet a közösségben.

FOGALMAK

szeretet, elhívás, asztalközösség

TANTÁRGYKÖZI INTEGRÁCIÓ

- *Társadalomismeret:* közösségi formák a társadalmakban

BIBLIAI ALAP

- Jézus elhívja Lévit (Lk 5,27–32); Zákeus (Lk 19,1–10)
- Péter halfogása (Lk 5,1–11)
- Keresztelő János (Lk 3,1–20)
- A tizenkét tanítvány elhívása (Lk 6,12–16)
- Mária és Márta (Lk 10,38–42)
- Szeretet himnusza (1Kor 13,1-13)

Egyház

TANULÁSI EREDMÉNYEK

- Ismerkedjen meg a tanuló az egyházi év ünnepeivel, a karácsonyi és a húsvéti ünnepkörrel részletesebben is. Ne csak tárgyi tudása, de személyes élménye is legyen az ünnepek bibliai gyökerével való ismerkedése során.
- A művészeti, zenei, irodalmi illusztrációk tárgyalása során fejlődjön az esztétikai és művészeti tudatossága és kifejezőképessége.
- Ismerje meg az úrvacsoráról, Krisztus kettős természetéről és a kereszt teológiájáról szóló tanítást.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- *Mi történik az egyházi év során?*
- Egyházi év, egyházi ünnepkörök, egyházi ünnepek.
- Jézus születéstörténete Máté és Lukács evangéliuma alapján, Karácsony megünneplése (liturgia, prédikáció).
- Passiótörténet, Húsvét.
- Mennybemenetel, Pünkösöd.

FOGALMAK

egyház, ünnepkör, születéstörténet, vízkereszt, passiótörténet, nagyhét, úrvacsora, húsvét, mennybemenetel, pünkösöd, kettős természet, kereszt teológiája

TANTÁRGYKÖZI INTEGRÁCIÓ

- Zene, irodalom, művészetek: Keresztény ünnepek az egyházi és világi énekekben, versekben, irodalmi művekben, festményekben, képzőművészeti alkotásokban

BIBLIAI ALAP

- Jézus születéstörténete Máté evangéliuma alapján (Mt 1-2)
- Jézus születéstörténete Lukács evangéliuma alapján (Lk 1-2,20)
- A napkeleti bölcsek imádják Jézust (Mt 2,1-12)
- Jézus bevonul Jeruzsálembe, megtisztítja a templomot (Mt 21,1-17)
- Júdás elárulja Jézust, az utolsó vacsora, Jézus megmossa tanítványai lábát (Mk 14,10-25; Jn 13,1-11)
- Úrvacsora (1Kor 11,23-26)
- A Gecsemáné-kertben (Mk 14,32-42)
- Jézus a nagytanács előtt, Jézus Pilátus előtt (Mt 26,57-27,26; Mk 14,53-15,19; Lk 22,66-23,25; Jn 18,12-19,16)
- Jézus szenvedéstörténete (Mk 14-15)
- Nagypéntek (Mk 15,33-41)

- Jézus feltámadása (Mk 16,1-8)
- Jézus mennybemenetele (Mk 16,19-20)
- A Szentlélek kitöltése, Péter apostol pünkösdi beszéde (ApCsel 2,1-36)

Társadalom

TANULÁSI EREDMÉNYEK

- A tanuló fedezze fel, hogy Jézus tanításaiban hűen tükröződnek a korabeli társadalom rendje, szokásai, kapcsolatrendszerei.
- A régebbi korok társadalmi viszonyai alapján tudja értékelni a mai kapcsolatokat.
- Értse meg, mit jelent a felebarát, az irgalmasság, a megbocsátás fogalma Jézus példázataiban és a mindennapjainkban.
- Ismerje fel a tanuló az ember szeretetre való igényét, s ennek a közösségben megvalósuló folyamatát.
- Fedezze fel Isten embereket elfogadó szeretetét és ennek következményeit.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Milyen közösségek tagja vagyok?
- Jézus korabeli Palesztina kortörténete: lakóhely, család fogalma, életmód, munka, gazdák és szolgák, férfiak és nők, felebarátok és idegenek, szegények és gazdagok, patrónus-kliens kapcsolat, népcsoportok közötti együttélés, erőszakmentes ellenállás.
- Felebarát fogalma és értelmezése, társas tolerancia és irgalmasság.
- A közösségben előforduló problémák kezelése és a közösség értékeinek megjelenése Jézus közösségről szóló tanításai és példái alapján.
- Konfliktusok és versengés a közösségben.
- A társadalomban előforduló problémák: előítélet, kirekesztés, befogadás, hazugság, képmutatás.

FOGALMAK

példázat, társadalmi rend, társas tolerancia, felebarát, irgalmasság, megbocsátás, erőszakmentes ellenállás, versengés, konfliktus, közösség, előítélet

TANTÁRGYKÖZI INTEGRÁCIÓ

- *Ember és társadalom:* szociális érzékenység

BIBLIAI ALAP

- A tékozló fiú (Lk 15, 11-32)
- A hamis sáfár (Lk 16,1-8)
- A szőlőmunkások (Mt 20,1-16)
- A görnyedt asszony meggyógyítása (Lk 13,10-17)
- Irgalmas samaritánus (Lk 10,25-37)
- Jézust nem fogadják be egy samáriai faluban (Lk 9,52-56)
- A képmutató ítélkezés (Mt 7,1-5)
- Ki a legnagyobb? (Lk 22,24-27)
- Az ellenség szeretete (Mt 5,38-48)

Teremtett világ és tárgyi környezet

TANULÁSI EREDMÉNYEK

- A tanuló lássa meg, hogy Jézus milyen környezetben élt, milyen társadalmi és földrajzi adottságok közé született, milyen volt a teremtett világgal való kapcsolata, s Jézus megkísértésének elbeszélésén keresztül gondolja végig az anyagi világ szerepét életében.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Jézus földje.
- Jézus megkísértése.

FOGALMAK

Galilea, Júdea, Samária, Genezáret tava, kísértés

TANTÁRGYKÖZI INTEGRÁCIÓ

- *Ember és természet:* az emberek kapcsolata a természeti világgal

BIBLIAI ALAP

- Kortörténeti alapismeretek
- Jézus megkísértése (Mt 4,1–11)

Világvallások, vallási jelenségek

TANULÁSI EREDMÉNYEK

- A tanuló ismerje meg a kereszténység helyét a világvallások között. Értse a kereszténység lényegét, mint amely az egyes ember személyes életére van hatással. Fedezze fel az ebből fakadó küldetést: a tévtanításoktól való elhatárolódást éppúgy, mint az öröm és a hála szavát.
- Ismerkedjen meg a keresztség és a konfirmáció fogalmával és gyakorlatával, s ezeknek az egyéb beavatási szertartásoktól való különbözőségével.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Mi a kereszténység lényege?
- Kereszténység a világvallások között
- Keresztség és konfirmáció, mint beavatás
- Kereszténység, mint: élet, személyes kapcsolat, meglepetés, küldetés

FOGALMAK

vallás, világvallás, kereszténység, keresztség, konfirmáció

TANTÁRGYKÖZI INTEGRÁCIÓ

- *Életvitel és gyakorlat:* személyes kapcsolatok

BIBLIAI ALAP

- Út, igazság, élet (Jn 14,6)
- Jézus megkeresztelés (Mk 1,9-11)

- Az igazi szőlőtő (Jn 15,1-8)
- Az elrejtett kincs, az igazgyöngy (Mt 13,44-46)
- Az apostolok kiküldése (Mt 28,18-20)

Minimum-követelmények

- Tudja összefoglalni az alábbi történeteket: elhívástörténetek, gazdag ifjú, Jézus megkeresztelése, az apostolok kiküldése.
- Tudjon összefoglalni az alábbi példázatokból legalább kettőt: képmutató ítélkezés, az elveszett drachma, a tékozló fiú, szőlőmunkások, hamis sáfár, irgalmas samaritanus, magvető.
- Ismerjen, s tudjon elmondani legalább két jézusi gyógyítástörténetet vagy csodatételt.
- Tudja ismertetni a Hegyi Beszéd legalább egyik témáját pár mondatban.
- Tudja elmondani az egyházi esztendő alapjait, fő szakaszait, s az ünnepek üzenetét: karácsony

10. évfolyam

Isten-én

TANULÁSI EREDMÉNYEK

- A tanuló megértse az elhívás, a hit, a bizalom, az engedelmesség fogalmait. Tudja alkalmazni ezeket a fogalmakat saját életkérdéseire nézve.
- Ismerje meg a Biblia tanítását ezekről a fogalmakról az őszülők történetein keresztül.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Ki vagyok én Istennek? Ki Isten nekem?
- Mi az elhívás? Milyen formái vannak?
- Mit jelent a hit? A hit ugrás a biztosból a bizonytalanba?
- Mit jelent a bizalom? Bizalom Istenben, a bizalom megrendülése.
- Mit jelent az engedelmesség?
- Isten ígérete. Hogyan valósul meg Isten ígérete az őszülők életében?

FOGALMAK

elhívás, hit, bizalom, engedelmesség, ígéret, kegyelem, megtérés

TANTÁRGYKÖZI INTEGRÁCIÓ

- Irodalom: istenes versek

BIBLIAI ALAP

- Ábrahám elhívása (1Móz 12,1-9)
- Ábrahám és Sára Gerárban (1Móz 20)
- A romlott Sodoma (1Móz 18,1-19,29)
- Ábrahám hite (1Móz 15,1-7; 16; 17,1-18,15)
- Isten próbára teszi Ábrahám hitét (1Móz 22,1-19)
- Észau és Jákób (1Móz 25-28)
- Jákób (1Móz 29; 32-33)
- József és testvérei (1Móz 37)
- József Egyiptomban (1Móz 39-42)
- József és testvérei (1Móz 45-47)

Én

TANULÁSI EREDMÉNYEK

- A tanuló gondolja át a keresztyén tanításról és életformáról szerzett ismereteit, fedezze fel ezek kapcsolatát saját életének fő értékeihez.
- Tanulja meg használni belső világát, hitét a keresztyén felnőtté válás útján éppúgy, mint az életkérdések megválaszolásakor.
- Ismerje fel az élet értelméről és az élet céljáról szóló kérdés tartalmát és szerepét életében.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Mi az életem értelme?
- Mi az életem célja? Melyek lehetnek rövidtávú életcélok? Van-e rövid távú életcél hosszú távú nélkül? Lehet-e életcél nélkül élni?
- Az elhívásra való válasz jelöli ki az életcél, vagy fordítva?
- Képes vagyok-e betölteni a célt?
- Van-e célja vagy értelme a céltalan vándorlásnak?
- Lehet-e cél az utolsó pillanat?
- Mit ér az élet?

FOGALMAK

betegség, gyógyítástörténet, hit, bizalom

TANTÁRGYKÖZI INTEGRÁCIÓ

- Irodalom: irodalmi szemelvények és életpéldák az életcél, élet értelme kérdéseihez

BIBLIAI ALAP

- Mózes születése és ifjúkora (2Móz 1-2)
- Mózes elhívása, tíz csapás (2Móz 3; 4; 7-12)
- Pusztai vándorlás, Izrael a Sínai hegynél (2Móz 15-17)
- Mózes kémeket küld Kánaánba, a nép zúgolódása és bűnhődése (4Móz 13-14)
- Mózes éneke és halála (5Móz 32-34)

Emberi kapcsolataim

TANULÁSI EREDMÉNYEK

- Az egység célja, hogy a tanulót segítse a családi életre való felkészítésben mind a párválasztás, családi élet és gyermekvállalás kérdéseinek tárgyalása által, mind az ezekhez kapcsolódó krízisjelenségek megvitatása során.
- A tanuló ismerje meg, hogy mit tanít a Biblia a párkeresésről, a házasságról, a gyermekvállalásról, a családról, a válásról, a szexualitásról és számos más párkapcsolati kérdéssről.
- Ismerje fel, hogyan segítik mindezek a tanítások és a bibliai személyek története saját kérdéseinek felismerését és megválaszolását.
- Lássa meg, hogy a Biblia hogyan védi az életet és a közösségi formákat.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Ki a társam? Hogyan leszek én társ?
- Párválasztás kérdései:
- Milyen a testképem? Milyen dimenziói vannak a nemi érésnek?
- Milyen az, amikor a társamat megválasztják nekem?
- Megéri-e érte egyedül lenni évekig?
- Hogyan lehet jól kézbe venni a saját sorsunkat a párválasztás terén?
- - Házasság kérdései:
- Lehet-e olyan a párkapcsolatunk, mint a mesében?
- Mit jelent a vágy és vezeklés?
- Van-e bűnbánat és új kezdet a házasságban?

- Milyen legyen az indulás és a közös út?
- Ajándék a gyermek? Hol az ajándék, ha nem születik gyerek? Gyermekvállalás, meddőség, örökbefogadás
- Krízisek:
- Ajándékként látjuk a gyermeket? Melyek az abortusz-kérdés legfőbb szempontjai?
- Váljanak el? Jézus és az élet rendjének védelme.
- Együtt, de nem házasságban?
- Teljes élet egyedül?
- Hogyan fordulunk a homoszexualitáshoz?
- Miért rossz a pornográfia?

FOGALMAK

testkép, énkép, társ, párválasztás, párkapcsolat, házasság, gyermekvállalás, meddőség, örökbefogadás, gyermeknevelés, válás, abortusz, szexualitás, homoszexualitás, szingli lét, életvédelem

TANTÁRGYKÖZI INTEGRÁCIÓ

- Biológia: testi fejlődés, testkép, testi érés, meddőség
- Társadalomismeret: házasság, válás, élettársi kapcsolat, örökbefogadás, abortusz

BIBLIAI ALAP

- Izsák és Rebeka (1Móz 24)
- Jákób, (Lea,) Ráhel (1Móz 29)
- Ruth és Boáz (Ruth könyve)
- Saul, Dávid, Míkal (1Sám 18-19; 25, 2Sám 6,14-22)
- Dávid és Betsabé (2Sám 11-12)
- A keresztény család (Kol 3,12-25)
- Sámuel születése (1Sám 1)
- Kérdés a házassági elválásról? (Mk 10,1-12)
- Hajadonok, nőtlenek (1Kor 7,17)
- A test lámpása (Mt 6,22-23)
- Énekek éneke
- Szeretethimnusz (1Kor 13)

Egyház

TANULÁSI EREDMÉNYEK

- Értse meg, hogy a Biblia a kereszténység normája és forrása.
- Tanulja meg a kánon kialakulásának történetét.
- Tudjon különbséget tenni a bibliértelmezések között, s tudja azokat alkalmazni egy-egy szövegre vonatkozóan.
- Lássa meg a bibliafordítások szerepét és eredményeit, de értse meg azok nehézségeit is. Találkozzon konkrét bibliafordításokkal, magyar nyelvű fordítások esetében többet is ismerjen meg.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Hogyan lett a Biblia az egyház könyve?
- Kánon kialakulása, egyházak és Bibliák, apokrif iratok.

- Inspiráció és szerkesztői munka a Bibliában.
- Egy Biblia, sokféle értelmezés: fundamentalista, történetkritikai és megszólító értelmezés.
- Bibliafordítások régen és ma, különböző kultúrákban és kontextusban.

FOGALMAK

kánon, apokrif irat, inspiráció, írásmagyarázat, bibliaértelmezés, fundamentalista értelmezés, történetkritikai értelmezés, megszólító értelmezés, bibliafordítások

TANTÁRGYKÖZI INTEGRÁCIÓ

- Irodalom: szövegértelmezési irányzatok, fordítási szempontok

BIBLIAI ALAP

- Sámuel elhívása (1Sám 3,1-10)
- Az etióp kincstárnok megtérése (ApCsel 8,26-40)
- „mindennek pontosan utánajártam” (Lk 1,1-4)
- Jeremiás leírhatja jövődöléseit (Jer 36)
- „minden nyelv vallja...” (Fil 2,11)

Társadalom

TANULÁSI EREDMÉNYEK

- A tanuló értse meg a tízparancsolat szerepét és helyét Izrael életében, s a mi mindennapjainkban.
- Fedezze fel a tízparancsolat közösséggé formáló erejét, az általa biztosított értékrendet, s a fegyelmező és szabadságot adó szerepét.
- Ismerje meg az egyes parancsolatok jelentését és értelmét, célját és hasznát.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Mi a törvény?
- Kire bízunk életünket? Hogyan viszonyulunk Istenhez?
- Mit gondolunk a szüleinkről és a vezetőkről?
- Mit jelent a gyilkolás, lopás, paráznaság?
- Miről árulkodnak szavaink?
- Mire vezet az irigység és a rivalizálás?

FOGALMAK

tízparancsolat, kőtábla, parancsolatok, norma, felebarát

TANTÁRGYKÖZI INTEGRÁCIÓ

- Történelem, természettudományok: szabályok, törvények

BIBLIAI ALAP

- 1-3. parancsolat (2Móz 20,1-11)
- 4. parancsolat (2Móz 20,12)
- 5-7. parancsolat (2Móz 20,13-15)
- 8. parancsolat (2Móz 20,16)

- 9-10. parancsolat (2Móz 20,17)

Teremtett világ és tárgyi környezet

TANULÁSI EREDMÉNYEK

- A tanuló tisztában legyen a teremtéstörténetek elbeszéléseivel, azok céljával és szerepével. Ismerje meg a teremtéstörténetek hitvalló jellegét, fedezze fel, hogyan használják a teremtéstörténetek koruk világgképét, s értsék meg, hogyan illeszkednek a mai tudományos elméletekhez.
- A tanuló ismerje meg a bibliai őstörténet válaszát a rossz eredetének kérdésére, a bűn kialakulásának és következményének problematikájára. Fedezze fel az őstörténetben is Isten szeretetét és gondoskodását, melyet az egész teremtett világgal kötött szövetségében mutat meg nekünk.
- A tanuló értse meg a gőg szerepét a bűn elterjedésében, valamint lássa meg a verbális kommunikáció nehézségeit s ezek következményeit. Anyanyelvi szókinccse, s ezáltal kommunikációja fejlődjön a bibliai szövegek megismerése által.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Isten teremtette a világot?
- „Első” és „második” teremtéstörténetek, azok kortörténeti háttére.
- Bibliai teremtéstörténetek és a kor tudományos világgképe.
- Bibliai teremtéstörténetek és mai tudományos világgkép.
- Őstörténet: bűnbeesés, a bűn a világban, a bűn elterjedése.
- Özönvíz, Isten szövetsége a teremtett világgal.
- Verbális kommunikáció: Bábeli torony, bábeli zűrzavar.

FOGALMAK

teremtéstörténet, világgkép, kortörténet, őstörténet, bűnbeesés, bűn, szövetség, gőg, kommunikáció

TANTÁRGYKÖZI INTEGRÁCIÓ

- Természetismeret: a természeti környezet megfigyelése
- Természettudományok: a világ keletkezéséről szóló tudományos elméletek
- Magyar nyelv és irodalom: verbális kommunikáció

BIBLIAI ALAP

- A világ, az állatok és az ember teremtése (1Móz 1,1-2,4a)
- A világ, az állatok és az ember teremtése (1Móz 1,1-2,4a)
- Kezdetben (1Móz 1,1)
- Az első ember az Éden kertjében (1Móz 2,4b-25)
- A bűnbeesés (1Móz 3)
- Káin és Ábel (1Móz 4,1-15)
- Az özönvíz, Isten szövetsége a világgal (1Móz 6,9-9,17)
- Bábel tornya (1Móz 11,1-9)

Világvallások, vallási jelenségek

TANULÁSI EREDMÉNYEK

- A tanuló lássa meg a kereszténység, a zsidóság és az iszlám világvallások közös elemeit és különbözőségeit.
- Értse meg, miben áll a kereszténység legnagyobb különbsége a másik két világvalláshoz viszonyítva.
- Tanulja meg, mit jelent a szövetség, s ez milyen formákban fordul elő a Bibliában. Lássa konkrét példán keresztül egy mai zsidó és iszlám közösség vallási életét.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Zsidóság, iszlám
- Zsidóság: ígéret és szövetség, a héber Biblia és a Talmud, antiszemitizmus.
- Iszlám: Ábrahám és a monoteizmus az iszlámban, Korán és Saría, iszlám hit- és vallásgyakorlat.

FOGALMAK

szövetség, Talmud, zsidóság, antiszemitizmus, iszlám, Korán

TANTÁRGYKÖZI INTEGRÁCIÓ

- Társadalomismeret

BIBLIAI ALAP

- „az üdvösség a zsidók közül támad” (Jn 4,22b)
- „Halld meg, Izrael” (5Móz 6,4)
- Ki a felebarátom? (Lk 10,29)
- Izmael születése (1Móz 16,15)
- „Szemet szemért” (2Móz 21,24-25)
- Imádkozás (1Thessz 5,17)
- (Ézs 11,9)

Minimum-követelmények

- Tudja összefoglalni az őstörténet elbeszéléseit és fő üzenetüket.
- Tudja, hogy ki volt Ábrahám, Izsák, Jákób, József és Mózes, s tudjon elmondani legalább egy-egy hozzájuk kapcsolódó történetet vagy eseményt. Tudja, hogy mi az ígéret, a kivonulás és a szövetség jelentősége a zsidó vallásban.
- Ismerje a Biblia szerkezetét, kialakulásának legfontosabb szakaszait, és tudjon tájékozódni benne.
- Tudja elmondani a Tízparancsolatot, s az egyes parancsolatok pár mondatos magyarázatát.
- Ismerjen legalább két bibliai példát a család témakörében.
- Ismerje a zsidó és az iszlám vallás alapjait.

11. évfolyam

Isten-én

TANULÁSI EREDMÉNYEK

- A tanulók ismerjék meg a hitvallás fogalmát, s a legfontosabb hitvallások (Níceai-Konstantinápolyi, Áthanáziszi, Apostoli, Ágostai) szövegrészleteivel kapcsolatban fogalmazzák meg kérdéseiket.
- A tanulók értsék meg a hitágazat fogalmát, s fedezzék fel az egyes hitágazatok fő témáját. Ismerjék fel az életkérdés és a hitvallás közötti kapcsolatot, s lássák meg az egyetemes és a felekezeti hitvallások helyét és szerepét az egyház történetében s az egyház jelenében.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Hitvallások: hit-vallás, vallástétel, első hitvallás, hitvallások és zsinatok
- Hitágazatok és a mögöttük meghúzódó kérdések
- Egyetemes hitvallások, evangélikus hitvallások, Luther Márton hitvallási iratai

FOGALMAK

hitvallás, dogma, hitágazat, Atya, Fiú, Szentlélek, egyetemes hitvallás, felekezeti hitvallás, evangélikus hitvallás, káté

TANTÁRGYKÖZI INTEGRÁCIÓ

- Művészetek, irodalom: vallástétel
- Történelem: történeti Jézus-kutatás

BIBLIAI ALAP

- „Mivel tehát nagy főpapunk van, aki áthatolt az egeken, Jézus, az Isten Fia, ragaszkodjunk hitvallásunkhoz.” (Zsid 4,14)
- Ajánlás (Lk 1,1–4)
- „Mert a test sem egy tagból áll, hanem sokból.” (1Kor 12,14)

Én

TANULÁSI EREDMÉNYEK

- A tanuló a felnőttkor küszöbén gondolkozzon el a születés és elmúlás, az élet és a halál kérdéseiről.
- Értse meg az élet különböző szakaszainak sajátosságait, kihívásait, értékeit, s lássa meg, hogyan segíti az ember fejlődését ezekben az életszakaszokban az Istenbe vetett hit. Mindezt ismerje meg Luther Márton életének példáján keresztül is.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Ki vagyok én? Az én világom
- Származásom: Honnan jövök és hova megyek?
- Van-e jelentése a születésemnek, nevemnek, a gyermek ígéretének?

- Milyen feladatai, kihívásai és céljai vannak a gyermekkor, az ifjúkor, a felnőttkor, az időskor?
- A tanulás célja és hatása, pályaválasztás, hivatás.

FOGALMAK

kezdet, vég, élet, halál, gyermekkor, felnőttkor, időskor, hitfejlődés, Luther Márton

TANTÁRGYKÖZI INTEGRÁCIÓ

- Vizuális kultúra: élet- és halálábrázolások
- Életvitel és gyakorlat: pályaorientáció

BIBLIAI ALAP

- „Mikor gyermek voltam, úgy szóltam, mint gyermek, úgy gondolkodtam,
- mint gyermek, úgy értettem, mint gyermek.” (1Kor 13,11)
- „Tanuljatok meg jót cselekedni!” (Ézs 1,17)
- „Nikodémus ezt kérdezte tőle: hogyan születhetik az ember, amikor vén?” (Jn 3,4)

Emberi kapcsolataim

TANULÁSI EREDMÉNYEK

- A tanulónak fejlődjön a konfliktust kezelő és megelőző képessége, kapcsolati kultúrája.
- A tanuló lássa meg az egyház közösségformáló erőit és folyamatait az ösgyülekezet életén keresztül, s tudja összehasonlítani azokat jelenlegi közösségi tapasztalataival.
- Tudja összevetni a mai egyházi közösség problémáit és értékeit Jézus tanításával.
- Ismerje meg azokat a problémákat és kihívásokat, amelyekkel az első egyházi közösségeknek kellett szembenéznie.
- Lássa meg mindezeket egy-egy egyháztörténeti személy példáján keresztül is.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Közösség fogalma, szerepe, feladata.
- Pünkösöd, az egyház születése.
- Az egyház első közösségeiben előforduló problémák: előítélet, kirekesztés, befogadás, hazugság, képmutatás.
- Az egyház első közösségeiben megjelenő értékek: a közösség áldásai, a közösség összetartó és védelmező ereje, vagyonközösség, gondoskodás.
- Pogánykereszténység és zsidókereszténység kérdései.
- Pál utazásai – virtuális közösség?
- Keresztényüldözések és mártírok.
- Keresztény hit védelme – apologetika.
- A keresztényeknek vallásszabadság, és kereszténység mint államvallás.

FOGALMAK

pünkösöd, ösgyülekezet, diakónus, zsidókeresztény, pogánykeresztény, pogány, istenfélő, virtuális közösségek, misszió, páli levelek, keresztényüldözés, apologeta, apostoli atya, tévtanítások, mártír, krisztológiai viták, államvallás

TANTÁRGYKÖZI INTEGRÁCIÓ

- Történelem: ókori közösségek, ősgyülekezetek

BIBLIAI ALAP

- Péter apostol pünkösdi beszéde, az első gyülekezet (ApCsel 2)
- A görög nyelvűek hét gondozója, István (ApCsel 6–7)
- Kornéliusz és Péter (ApCsel 10)
- Pál Athénban és Korinthusban (ApCsel 17,16–18,17)
- Az apostoli gyűlés Jeruzsálemben (ApCsel 15,1–35)
- Óvás a szóharcoktól, a szent iratokhoz és apostoli tanításhoz való hűség (2Tim 2,14–21; 3,10–17)
- A vértanúk serege minden nemzetből (Jel 7,9–17)
- Imádkozás minden emberért (1Tim 2,1–7)
- Minden hatalom Istentől van (Róm 13,1–7)

Egyház

TANULÁSI EREDMÉNYEK

- A tanulóban olyan egyházfogalom alakuljon ki, amelyben az egyház hétköznapi élete is helyt és helyes értékelést kap.
- Ismerje meg Augustinus egyházértelmezését, s azokat a legfontosabb ókori és középkori kérdéseket, amelyeket az egyháznak meg kellett válaszolnia.
- Lássza meg néhány egyháztörténeti személy példáján keresztül, milyen válaszokat adtak ezekre a kihívásokra.
- Lássza meg néhány példán keresztül, hogy Európa különböző nemzetei hogyan találtak a kereszténységgel, és milyen hatással volt ez a találkozás később kultúrájukra.
- Ismerjék meg, hogyan működött a hűbéri rendszer az egyházon belül, annak előnyeivel és kihívásaival, különös tekintettel az investitúra harcokra.
- A diákok ismerkedjenek meg az előreformáció fogalmával, annak körülményeivel, előzményeivel. Ismerjék meg az előreformációs folyamatokat, annak szereplőit, követeléseiket.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Ágoston – Isten városa
- Sivatagi atyák, remeték, első szerzetesrendek – ora et labora
- Európa missziója
- Hűbéri rend és investitúra
- Egyházszerzés Magyarországon
- Harc a Szentföldért – keresztesháborúk
- Szerzetesrendek, koldulórendek, Cluny reform
- Bibliás reformerek – előreformáció

FOGALMAK

Isten városa, szerzetes, regula, misszó, térítés, hűbéri rendszer, egyházi hierarchia, investitúra, kiátkozás, egyházi szervezet kiépítése hazánkban, Szentföld felszabadítása, kereszties háború, búcsú, Cluny reform, elvilágiasodás, kolostor, monostor, koldulórendek, inkvizíció, Szentírás értelmezése, előreformátor, Biblia pauperum

TANTÁRGYKÖZI INTEGRÁCIÓ

- Történelem: egyház történelme és ókori-középkori világtörténelem

BIBLIAI ALAP

- „Szemmel tartod járásomat és pihenésemet, gondod van minden utamra.” (Zsolt 139,3)
- „Nagyon korán, amikor még sötét volt, felkelt, és félrevonult egy lakatlan helyre, és ott imádkozott.” (Mk 1,35)
- „Mert a mi evangéliumunk nemcsak szavakban jutott el hozzátok, hanem erővel, Szentlélekkel és teljes bizonyossággal is.” (1Thessz 1,5)
- „Méltó vagy, Urunk és Istenünk, hogy tied legyen a dicsőség, a tisztesség és a hatalom...” (Jel 4,11)
- „Uram, a te erődnél örül a király. Mennyire ujjong, hogy megsegítetted!” (Zsolt 21,2)
- „Lakni fognak benne, és háború nem pusztítja többé, hanem biztonságban lesz Jeruzsálem. ” (Zak 14,11)
- „...megtagadva a hitetlenséget és a világi kívánságokat, józanul, igazságosan és kegyesen éljünk e világban...” (Tit 2,11–13)
- „...újuljatok meg lelketekben és elmétekben” (Ef 4,23)

Társadalom

TANULÁSI EREDMÉNYEK

- A tanuló ismerje meg Izrael nemzeti identitásának kialakulásához vezető utat a honfoglaló Izrael korától a királyok korán át a fogságból való hazatérés koráig, a kiemelt bibliai történetek kapcsán.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Izrael honfoglalása, sikemi országgyűlés, Józsué
- Bírák kora, karizmatikus vezetők, Debóra, Gedeon és Sámson
- Királyok – Saul, Dávid, Salamon
- A kettészakadt ország
- A prófétai szolgálat, próféták és királyok, Illés és Ézsaiás
- A kultusz reformja, Jeruzsálem pusztulása, Jeremiás
- Fogságbavétel, különböző életformák a fogságban
- Hazatérés kora és újjáépítés
- Hellenizmus, apokaliptikus irodalom, Dániel könyve

FOGALMAK

Közösség, identitás, honfoglalás, bírák, teokrácia, demokrácia, királyság, próféták, filiszteusok, templom, „Dávid Fia”, Samária, Messiás, asszír hódítás, törvény, reform, kultusz, babiloni fogság, asszimiláció, integráció, marginalizáció, szegregáció, diaszpóra, zsinagóga, hellenizmus, apokalipszis

TANTÁRGYKÖZI INTEGRÁCIÓ

- Történelem: egymás mellett vagy együtt élő népek

BIBLIAI ALAP

- Józsué megújítja a szövetséget Sikemben (Józs 24,1–28)

- A bírák (Bír 2,11–23)
- Izrael királyt kíván (1Sám 8)
- Dávid egész Izrael királya (2Sám 5), Salamon bölcsessége (1Kir 3)
- Illés a Karmel-hegyen és a Hóreb-hegyen (1Kir 18,20–19,14)
- Jeruzsálemet megtámadják és megszabadul (2Kir 18,13–19,37)
- Isten prófétává teszi Jeremiást (Jer 1,1–19)
- Az Úr szabadítót küld (Ézs 44,24–45,7; 52,13–53,12)
- Látomás a világbirodalmakról (Dán 7); Az Emberfia eljövetele (Lk 21,25–31)

Teremtett világ és tárgyi környezet

TANULÁSI EREDMÉNYEK

- A tanuló ismerje fel, hogy a keresztény hagyományban egyenrangú szerepet játszik a tanítás és az életvitel, melyek alapvetően összekapcsolódó természetűek. Értse meg, hogy a jézusi nagy parancsolatból kiindulva minden etikus cselekvés alapját Istennek az ember iránti szeretete jelenti.
- Ismerje meg a keresztény ember szabadságának szerepét az etikai kérdések döntéshozatala során, elsősorban Luther tanítása alapján. Lássa meg az alkalmazott etikai kérdések komplexitását, a döntések meghozatalának nehézségét, és ismerje meg a hozzájuk tartozó bibliai útmutatást.
- A tanulóban fejlődjön a kritikus gondolkodás képessége, a környezettudatosságra és fenntarthatóságra való nyitottsága és motiváltsága, a vásárlás és a média világában a tudatos fogyasztói magatartása, az élet körüli kérdésekben az egyéni döntési képessége.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Globalizáció etikája, világproblémák, globális világ
- Környezetika, környezetvédelem, természetvédelem kérdése a Biblia különböző könyveiben
- Fogyasztói világ, fogyasztói társadalom
- Gazdasági etika, pénz, gazdagság
- Bioetika, emberen kívüli életformákat érintő kérdések (állatvédelem, géntechnológia)
- Orvosi etika (élet kezdete és élet vége kérdései)
- Technológiai társadalom, technika etikája
- Médiaetika, virtuális világ

FOGALMAK

globális világ, globalizáció, felebarát, Isten munkatársai, környezetetika, természetvédelem, fogyasztói társadalom, fenntarthatóság, méltányos kereskedelem, bioetika, teremtménytárs, születésszabályozás, abortusz, mesterséges megtermékenyítés, klónozás, orvosi etika, gyógyítás, eutanázia, szervadományozás, technika, gép, technológiai társadalom, kapcsolat, kommunikáció, média, virtuális világ, kibertér

TANTÁRGYKÖZI INTEGRÁCIÓ

- Földrajz: fogyasztói társadalom
- Biológia: ökológiai krízis, bioetika
- Életvitel és gyakorlat: technika

BIBLIAI ALAP

- „Mert ha azokat szeretitek, akik titeket szeretnek, mi a jutalmatok? Nem ugyanezt teszik-e a vámszedők is?” (Mt 5,46)
- „Akkor ezt mondta Isten: Alkossunk embert a képmásunkra, hozzánk hasonlóvá: uralkodjék a tenger halain, az ég madarain, az állatokon, az egész földön és mindenén, ami a földön csúszik-mászik.” (1Móz 1,26)
- Az igazi kincs (Mt 6,19-21)
- „Mert minden rossznak gyökere a pénz szerelme, amely után sóvárogva egyesek eltévelyedtek a hittől, és sok fájdalmat okoztak önmaguknak.” (1Tim 6,10)
- „Sarjasztott az Úristen a termőföldből mindenféle fát, szemre kívánatosat és eledelre jót.” (1Móz 2,9)
- „Már az anyaméhben elhívott engem az Úr, születésemtől fogva emlegeti nevemet.” (Ézs 49,1)
- „Megvan az ideje a születésnek, és megvan az ideje a meghalásnak.” (Préd 3,2)
- „Azt mondták egymásnak: Gyertek, vessünk téglát, és égessük ki jól! És a téгла lett az építőkövük, a földi szurok pedig a habarcsuk.” (1Móz 11,3)
- „Íme, a hajókat, bármilyen nagyok, és bármilyen erős szelek hajtják is őket, egy egész kis kormányrúddal oda lehet irányítani, ahová a kormányos akarja. Ugyanígy a nyelv is milyen kicsi testrész, mégis nagy dolgokkal kérkedik.” (Jak 3,4–5)
- „Nem rejtélyesen szóltam, a földnek egy sötét helyén. Nem azt mondtam Jákób utódainak, hogy hiábavaló dolgokban keressenek engem. Én, az Úr, igazat mondok, a valóságot jelentem ki!” (Ézs 45,19)

Világvallások, vallási jelenségek

TANULÁSI EREDMÉNYEK

- A tanuló ismerje meg a legfontosabb keresztény erkölcsi értékeket, normákat, s az ezeket életető jézusi alapelvet.
- Tudjon különbséget tenni ezek helye és szerepe között.
- Ismerje meg a legnagyobb világvallások erkölcsi döntéseit megalapozó tanításokat és értékeket.
- Lássa meg az arany szabály lehetséges szerepét a világban, s tudja alkalmazni azt mai etikai dilemmákra.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Keresztény teológiai alapok etikai kérdésekhez
- Világvallások és etikai kérdések
- Az arany szabály – Jézusnál és más vallásokban
- Együttélés másokkal – a háború kérdése

FOGALMAK

jézusi alapelv, norma, erkölcsi érték, Egyházi Tanítóhivatal, lelkiismereti döntés, szeretet nagy parancsolata, törvény, saria, dharma, arany szabály, háború, igazságos háború

TANTÁRGYKÖZI INTEGRÁCIÓ

- Földrajz: vallásföldrajz

BIBLIAI ALAP

- „Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” (Jn 3,16)
- A nagy parancsolat (Mk 12,30–31)
- Aranyszabály (Mt 7,12)
- „Akik kardot fognak, kard által vesznek el.” (Mt 26,52)

12. évfolyam

Isten-én

TANULÁSI EREDMÉNYEK

- A tanuló fedezze fel, hogy a természet rendezettsége, harmóniája és szépsége, a lelkiismeret hangja, a történelem eseményeiből és folyamataiból levonható tanulságok mind közvetítenek részleges istenismeretet.
- Értse meg, hogy a keresztény ember végső életkérdéseire választ az igei kinyilatkoztatáson keresztül kap, amelyen keresztül Isten megmutatja szeretetét.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Hogyan szól hozzám Isten?
- A kinyilatkoztatás lényege, Isten önközlése
- Kinyilatkoztatás formái
- Egyetemes kinyilatkoztatás: természetben, történelmen, lelkiismereten keresztül adott
- Speciális kinyilatkoztatás, igei kinyilatkoztatás területei

FOGALMAK

kinyilatkoztatás, kijelentés, Ige, igehirdetés

TANTÁRGYKÖZI INTEGRÁCIÓ

- Természetismeret: természeti törvények, a természet rendezettsége
- Történelem: történelmi folyamatok, a történelem tanulságai

BIBLIAI ALAP

- 2Móz 33,23
- Az Úr Círust küldi szabadítóul (Ézs 44,24–45,8)
- Isten tökéletes kijelentése Fia által (Zsid 1,1–4)

Én

TANULÁSI EREDMÉNYEK

- A tanuló gondolja át a keresztény tanításról és életformáról szerzett ismereteit, fedezze fel ezek kapcsolatát saját életének fő értékeihez.
- Tanulja meg használni belső világát, hitét a keresztény felnőtté válás útján éppúgy, mint az életkérdések megválaszolásakor.
- Ismerje fel az élet értelméről és az élet céljáról szóló kérdés tartalmát és szerepét életében a Bibliában szereplő emberek példáin keresztül.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Mi az élettem értelme?
- A kétely és a kételkedés lehetséges szerepe
- A testi és a lelki élet, kirekesztettség
- A fizikai és a lelki látás
- Egy közösség vezetőjének lenni

- Szükséges-e a rossz?
- A változás és változtatás lehetősége az ember élete során
- Mindig lehet-e változni, fejlődni?

FOGALMAK

életcél, élet értelme, boldogság, remény, teljes élet

TANTÁRGYKÖZI INTEGRÁCIÓ

- Irodalom: irodalmi szemelvények és életpéldák az életcél, élet értelme kérdéseihez,

BIBLIAI ALAP

- Jézus és Tamás (Jn 20,24-29)
- Keresztelő János (Mt 3; Jn 1,19-34)
- Jézus és a samáriai asszony (Jn 4,1-42)
- Jézus megjelenik a magdalai Máriának (Jn 20,11-18)
- A vakon született ember meggyógyítása szombaton (Jn 9)
- Jézus árulója, Jézus elfogatása, Júdás halála (Jn 13,21-31; Jn 18,2-5; Mt 27,3-10)
- Nikodémus Jézusnál (Jn 3,1-21)

Emberi kapcsolataim

TANULÁSI EREDMÉNYEK

- A tanulóban olyan egyházfogalom alakuljon ki, amelyben az egyház hétköznapi élete is helyet és helyes értékelést kap.
- Lássa meg a templom, az istentisztelet, a liturgia, a szentségek, az egyházzene és az ifjúsági munka szerepét az egyház közösségének életében.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Egyházi hétköznapiak
- Mi az egyház?
- Templom, látható és láthatatlan egyház
- Az istentisztelet és részei, liturgia, szentségek
- Egyházzene, ének, éneklés szolgálata
- Ifjúsági munka, ifjúsági szervezetek

FOGALMAK

egyház, templom, szentség, liturgia, egyházzene

TANTÁRGYKÖZI INTEGRÁCIÓ

- Életvitel és gyakorlat: önkéntesség, mások segítése

BIBLIAI ALAP

- Jn 4,23
- Lk 22,19
- 1Krón 16,37
- Zsolt 66,4
- Jób 32,6

Egyház

TANULÁSI EREDMÉNYEK

- Ismerje meg az egyház történetének legfontosabb eseményeit a lutheri reformációt követően.
- Értse meg az egyházon belüli teológiatörténeti változások összefüggéseit.
- Lássa meg az egyháztörténet egyes szakaszai mögött a ma is felvetődő életkérdéseket.
- Értse meg az egyház történetét alakító emberek motivációját, szándékát.
- Ismerje fel, hogy a egyház múltjának eseményei hogyan hatnak az egyház életében mind a mai napig.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Mi történt az egyházban a reformáció után?
- A lutheri reformáció mellett további reformátori irányzatok
- Reformáció és ellenreformáció Európában és Magyarországon
- Ortodoxia és pietizmus kora
- Vallásháborúk és vallásszabadság Európában
- Evangélikus gyülekezetek és iskolák Magyarországon a török hódoltság után
- Új protestáns közösségek
- A vatikáni zsinatok és a protestáns világszervezetek

FOGALMAK

református, anabaptista, mennonita, anglikán, unitárius, baptista, metodista, adventista, pünkösdi, ortodoxia, pietizmus, vallásszabadság, ellenreformáció

TANTÁRGYKÖZI INTEGRÁCIÓ

- Történelem: 16-20. századi egyház- és világtörténelem

BIBLIAI ALAP

- Ef 4,4
- Mt 5,48
- 1Thessz 5,23
- Mk 16,15
- 1Kor 1,9
- Zsolt 25,5
- Jn 14,5-6
- 1Kor 1,13

Társadalom

TANULÁSI EREDMÉNYEK

- Ismerje meg a jelen társadalmára és egyházára ma is nagymértékben hatással lévő két eseményen (holokauszt és államszocializmus), valamint néhány személy példáján keresztül az egyház és a keresztény ember szerepvállalásának és felelősségének kérdését.
- Értse meg az egyház történetét alakító emberek motivációját, szándékát. Ismerje fel, hogy a egyház múltjának eseményei hogyan hatnak az egyház életében mind a mai napig.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Magyarországi egyházak és a holokauszt
- Magyarországi egyházak és az államszocializmus
- Sztéhlo Gábor, Bibó István, Dietrich Bonhoeffer

FOGALMAK

holokauszt, államszocializmus, embermentés, keresztények politikai szerepvállalása

TANTÁRGYKÖZI INTEGRÁCIÓ

- Társadalomismeret: 20. századi egyház- és világtörténelem

BIBLIAI ALAP

- A tékozló fiú (Lk 15, 11-32)
- A hamis sáfár (Lk 16,1-8)
- A szőlőmunkások (Mt 20,1-16)
- A görnyedt asszony meggyógyítása (Lk 13,10-17)
- Irgalmas samaritánus (Lk 10,25-37)
- Jézust nem fogadják be egy samáriai faluban (Lk 9,52-56)
- A képmutató ítélkezés (Mt 7,1-5)
- Ki a legnagyobb? (Lk 22,24-27)
- Az ellenség szeretete (Mt 5,38-48)

Teremtett világ és tárgyi környezet

TANULÁSI EREDMÉNYEK

- A tanuló ismerje meg a végső kérdésekről szóló keresztény tanítást. Lásna meg, hogy a Biblia könyvei hogyan jelenítik meg az eszkatológia kérdését.
- Értse meg a gondviselés szerepét a mindennapok során és a vég kérdéseiben is. Fedezze fel, hogy életünk mindig Isten kezében van.
- Lásna meg, hogy a vég kérdésre a végső válasz a feltámadásban és új teremtésben van.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A vég kérdése
- Eszkatológia: hogyan jelenik meg a vég kérdése az Ószövetségben és az Újszövetségben, a próféták beszédeiben, Jézus tanításában és a Jelenések Könyvében?
- Mit jelent az üdvösség és az örök élet?
- Melyek a keresztény válaszok a teodícea kérdésre?
- Hogyan képet ad a Biblia a pokol, menny, sátán, ördög, angyal fogalmáról?
- A Szentlélek és a lélek közötti kapcsolatról.
- A végső pont: feltámadás.

FOGALMAK

eszkatológia, utolsó ítélet, üdvösség, örök élet, pokol, menny, új teremtés, feltámadás

TANTÁRGYKÖZI INTEGRÁCIÓ

- Irodalom, művészetek: a világvége ábrázolása

BIBLIAI ALAP

- Rm 8,38-39
- Ézs 55,9
- Jn 6,40
- Rm 3,23-24
- 5Móz 4,29
- Mt 11,25
- Jn 4,24
- Jn 11,25

Világvallások, vallási jelenségek

TANULÁSI EREDMÉNYEK

- A tanuló ismerje meg, hogy más vallások és vallási irányzatok mit tanítanak a legalapvetőbb fogalmakról. Lássza meg, hogy ezek között milyen helyet foglal el az adott fogalomról szóló keresztény tanítás, és fedezze fel annak egyedi jellegét.
- Vegye észre, hogy a divatos vallás irányzatok milyen tradíciókból táplálkoznak. Ismerje fel, hogy azok az emberek, akik a „maguk módján vallásosak”, milyen elemekből rakják össze a számukra elfogadható válaszokat.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Mit mondanak más vallások a legfontosabb dolgokról?
- Mit jelent a teizmus, politeizmus, henoteizmus, dualizmus, deizmus, ateizmus, agnoszticizmus fogalmai, s hogyan vannak jelen a világvallások tanításaiban?
- Világvallások és vallási irányzatok tanítása a transzcendensről, emberről, világról, a rossz eredetéről, az élet céljáról, üdvösségről

FOGALMAK

világvallás, vallási irányzat, transzcendens, üdvösség, teizmus, politeizmus, henoteizmus, dualizmus, deizmus, ateizmus, agnoszticizmus

TANTÁRGYKÖZI INTEGRÁCIÓ

- Földrajz: vallásföldrajz

BIBLIAI ALAP

- Ef 1,3
- Jn 1,1
- Rm 12,9
- Hós 13,14

Egyéb

A KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI VIZSGA TÉMAKÖREI

- Isten-én témakör
- Én témakör
- Emberi kapcsolataim témakör
- Egyház témakör
- Társadalom témakör
- Teremtett világ és tárgyi környezet témakör
- Világvallások, vallási jelenségek témakör

KÖVETELMÉNYEK, AMELYEK TELJESÍTÉSE MELLETT TEHETŐ ÉRETTSÉGI VIZSGA

- Középszintű érettségi vizsga a 11. és 12. évfolyamos érettségire felkészítő fakultációs képzéseken való részvétel után tehető.
- A tantágyból nem tehető emelt szintű érettségi vizsga.